

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.258/2018/19.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. év február hó 26. és 28. napjain tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2018. június 22. napján kihirdetett 8.B.218/2017/69. számú ítéletét megváltoztatja.

Az I. rendű vádlott bűncselekményeit a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószerrel visszaélés büntettének és a Btk. 184. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettének minősíti.

E vádlott büntetésének kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A II. rendű vádlott szabadságvesztésének próbaidejét 2 (kettő), míg a III. rendű vádlott szabadságvesztésének próbaidejét 3 (három) évre enyhíti.

A P-12/2013. szám alatt bevételezett 10.642.000,- (tízmillió-hatszáznegyvenkétezer) forint és 88,- (nyolcvannyolc) amerikai dollár vagyonek Kobzását rendeli el.

Az eljárás során felmerült 8.995.988,- (nyolcmillió-kilencszázkilencvenötezer-kilencszáznyolcvannyolc) forint bűnügyi költségéből az I. rendű vádlott 2.994.091,- (kétmillió-kilencszázkilencvennégyezer-kilencvenegy) forintot, a II. rendű vádlott 3.007.807,- (hárommillió-hétezer-nyolcszázhet) forintot, míg a III. rendű vádlott 2.994.090,- (kétmillió-kilencszázkilencvennégyezer-kilencven) forintot köteles az államnak megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2018. év június hó 22. napján kihirdetett 8.B.218/2017/69. számú ítéletében az I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószerrel visszaélés büntettében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 282/A. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 283/B. § b) pont V. fordulat], amiért őt - halmazati büntetésül - 8 év fegyházbüntetésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 283/B. § b) pont V. fordulat], amiért őt 1 év - végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a szabadságvesztés végrehajtása esetén.

Ugyanakkor a bíróság a II. r. vádlottat az ellene kábítószerrel visszaélés büntette új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 282/A. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés], miatt emelt vád alól felmentette.

A III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószerrel visszaélés büntetében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 282/A. § (1) bekezdés IV. fordulat, (2) bekezdés a) pont, (6) bekezdés b) pont] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetében, mint társtettes [1978. évi IV. törvény 283/B. § b) pont V. fordulat], amiért őt - halmazati büntetésül - 1 év 10 hónap börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.

Rendelkezett a bíróság a III. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról arra az esetre, ha a szabadságvesztés végrehajtását elrendelik.

Az elsőfokú bíróság 22.272.664.- forintra vagyonekobbzást rendelt el.

A II. r. vádlott vonatkozásában 91.200.- forintra vagyonekobbzást rendelt el, míg 10.550.800.- forintot a II. r. vádlottnak kiadott. Ugyancsak kiadott a II. r. vádlottnak további 88.- amerikai dollárt. Rendelkezett az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt tárgyak további sorsáról, és az eljárás során felmerült bünygyi költség egy részét egyetemlegesen terhelte a vádlottakra, míg egy részének megfizetésére külön-külön kötelezte a vádlottakat.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. r. vádlott terhére súlyosításért, a II. r. vádlott terhére súlyosításért, valamint társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében bűnössége megállapításáért, míg az I. r. vádlott és védője téves minősítés miatt enyhítésért, továbbá a lefoglalt pénzösszegeből 10.000.000.- forintnak az I. r. vádlott részére történő kiadásáért, a II. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, valamint előzetes mentesítés érdekében, míg a III. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.589/2018/1-I. számú átiratában az I. r. vádlott és a II. r. vádlottak terhére bejelentett fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn mindkét vádlott terhére, azonban már csak súlyosításért.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, az ügy megítéléséhez szükséges bizonyítékokat beszerezte, értékelte. Az átiratban foglaltak szerint az I. r. vádlott személyi körülményeiből nem rögzített semmilyen tényt az elsőfokú bíróság, ezért a törvényszék ítélete e tekintetben részben megalapozatlan a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, mivel a tényállás hiányos. A hiányosság az ügyési álláspont szerint kiküszöbölhető, mert a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan a nyomozati iratokban egyértelmű adatok találhatók.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék által megállapított tényállás a fentiekén túlmenően is részben megalapozatlan, mert szintén hiányos. E körben arra az álláspontra

helyezkedett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség, hogy a tényállásnak tartalmaznia kellene azt a tényt, amely szerint a vádlottak az általuk irodának használt, Budapest, ... szám alatti lakásban a lefoglalt kábítószeres és új pszichoaktív anyagok mellett nagy mennyiségű és nagy címletű készpénzt is tartottak - ami pedig a kábítószer-kereskedelem megállapíthatósága szempontjából jelentőséggel bír -, és amit a nyomozóhatóság a helyszíni szemle alkalmával megtalált.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozatlansága azonban a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető az iratok tartalma alapján. Ennek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság azzal egészítse ki az ítéleti történeti tényállást, hogy a 2012. év június hó 4. napján tartott helyszíni szemle során a Budapest ... szám alatti lakásban a nyomozóhatóság mennyi, illetve milyen címletű pénzeket talált. A kiegészítéssel a tényállás már megalapozottá vált, ekként irányadó a másodfokú eljárásban is. Egyebekben a Fővárosi Törvényszék - a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint - indokolási kötelezettségének eleget tett, részletesen megindokolta, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, továbbá, hogy a vádlottak tagadásával szemben a tényállást a rendőri jelentésekre, a helyszíni szemlékről készült jegyzőkönyvekre, a tanúk vallomásaira, és a szakértői véleményekre alapozta. Ehhez képest a II. és III. r. vádlottak felmentést célzó fellebbezései nem vezethetnek eredményre, mert azok valójában a bizonyítékoknak megfelelő törvényes és észszerű értékelését támadják.

A fellebbviteli főügyészség rámutatott, hogy álláspontja szerint helyesen járt el a Fővárosi Törvényszék, amikor az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta, mivel az új pszichoaktív anyaggal visszaélés megítélése a régi jogszabály szerint kedvezőbb volt.

A büntetés kiszabása körében arra az álláspontra helyezkedett az ügyészség, hogy a törvényszék helyesen sorolta fel a számba vehető körülményeket, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte. A kiszabott szabadságvesztést a középértékre vonatkozó szabályok figyelmen kívül hagyásával állapította meg az I. r. vádlottal szemben. A halmazati büntetésként kiszabott büntetése a törvényi minimumot alig haladja meg, jóllehet a kábítószer-kereskedelem interneten történő bonyolításának rendkívül hatékony módszerét dolgozta ki az I. r. vádlott. a II. r. vádlott büntetésének súlyosítását is szorgalmazta az ügyészség.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint végezetül tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a nyomozás során lefoglalt teljes pénzüsszegre nem rendelte el a vagyoneklobzást, mert arról azt állapította meg, hogy nem hozható összefüggésbe a vád tárgyává tett cselekményekkel. Az ügyészség érvelése szerint a kábítószer-kereskedelem általában nem alkalmi, hanem tartós, folyamatos tevékenység, és a vagyoneklobzásnak nem csupán a lelepleződést eredményező ügyletek révén szerzett nyereség elvonására kell szorítkoznia, hanem el kell vonnia azt a teljes vagyont, amivel az elkövető a kereskedelem teljes időszaka alatt gazdagodott, mert a vagyoneklobzás lényege a bűncselekmény elkövetése előtti vagyoni helyzet visszaállítása.

A fellebbviteli főügyészség összességében tehát az I. r. vádlott és a II. r. vádlott büntetésének súlyosítását, valamint vagyoneklobzást indítványozott, míg a III. r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását szorgalmazta.

Az I. r. vádlott védője a fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét tévesen minősítette, és tévedett akkor is, amikor a lefoglalt 10.642.000.- forintot és 88.- amerikai dollárt az II. r. vádlottnak adta ki. Vitatta, hogy az I. r. vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítható a kábítószer-kereskedelem büntetében. Az elsőfokú bíróság

által megállapított tényállás a védői álláspont szerint hiányos és a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett a törvényszék. Az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjai értelmében részben megalapozatlan, azonban e megalapozatlanságot a másodfokú bíróságnak lehetősége van kiküszöbölni. A védő álláspontja szerint a fellebbviteli főügyész által indítványozott tényállás kiegészítés - a rendelkezésre álló bizonyítékok ismeretében - a vád keretein túlmutatnak, amelyre törvényes lehetőség nincs. A védő a jogi minősítés körében annak az álláspontjának adott hangot, hogy az I. r. vádlott tekintetében csupán a kábítószer tartása állapítható meg, mivel a kereskedői magatartást minden kétséget kizáróan nem lehet bizonyítani. Összességében az I. r. vádlott cselekményének enyhébb minősítésére tett indítványt, valamint arra, hogy az elsőfokú bíróság által a II. r. vádlottnak kiadott pénzüsszeget a másodfokú bíróság az I. r. vádlottnak adja ki.

A II. r. vádlott védője az írásbeli fellebbezésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt okok miatt megalapozatlan, azonban e megalapozatlanság a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető. A védői álláspont szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként kétséget kizáró bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a II. r. vádlott tudott arról, hogy új pszichoaktív anyagok értékesítése is történik. A védő kifejtette, hogy álláspontja szerint legfeljebb gondatlanság terheli a II. r. vádlottat, ugyanis nem cáfolható az a vallomása, amely szerint abban a tudatban cselekedett, hogy az általa csomagolt anyagok Szlovákiában legálisan forgalomba hozhatók. Vitatta a törvényszék ettől eltérő jogkövetkeztetését, amely szerint a II. r. vádlott vallomásából kizárólag az a következtetés vonható le, hogy tudata átfogta az illegális tudatmódosító szerek árusításában való részvételét. A védő felvetette, hogy a II. r. vádlott a bűncselekmény elkövetésekor tévedésben volt - amely büntethetőséget kizáró ok -, illetve a II. r. vádlott cselekvősége az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján is legfeljebb alkalminak tekinthető. Összességében a II. r. vádlott védője a kiszabott büntetés enyhítését, valamint előzetes mentesítést indítványozott.

A III. r. vádlott védője a korábban írásban előterjesztett fellebbezését fenntartotta, amit azzal egészített ki, hogy a III. r. vádlott terhére megállapított kábítószer mennyisége téves. A továbbiakban arra hivatkozott, hogy a kábítószerrel visszaélés büntettének valamennyi elkövetési magatartása kizárólag szándékos lehet, amely a III. r. vádlott esetében minden kétséget kizáróan nem állapítható meg. Ugyanígy vitatta, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapítható a haszonszerzésre törekvés, és a III. r. vádlott esetében e körben a tényállás felderítetlen maradt. A védői álláspont szerint a III. r. vádlottnak nem volt célja a kereskedés, hiszen azt sem tudta, hogy milyen anyagot csomagolt. A büntetés kiszabása körében úgy foglalt állást, hogy a III. r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés eltúlzott, és - a III. r. vádlott bűnösségének megállapítása esetén - a kiszabott büntetés enyhítését szorgalmazta.

A II. r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát bűnösnek, míg a III. r. vádlott őszinte sajnálatának adott hangot.

Az ellentétes irányú fellebbezések közül a másodfokú bíróság kizárólag a II.r. és a III.r. vádlottak és védőik enyhítést célzó fellebbezését találta alaposnak.

A Fővárosi Ítéltábla az ellentétes irányú jogorvoslatok folytán, továbbá a II. r. és a III. r. vádlottak és védőik fellebbezésének tartalmára, a korábbi Be. hatálya alatti bejelentésére, valamint a közös elkövetésre figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései, valamint a Be. 590. § (10) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét mindhárom vádlott vonatkozásában teljeskörűen felülbírált.

A Be. 590. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság - ha az eljárási törvény kivételt nem tesz - a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. A másodfokú bíróság az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki milyen okból fellebbezett.

A fenti törvényhely (10) bekezdése értelmében ha ugyanazon bűncselekmény vonatkozásában több fellebbezésre jogosult jelentett be fellebbezést, és legalább egy fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezését sérelmezi, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást teljes terjedelmében felülbírálja. Utóbbi rendelkezésre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a vádlottak cselekményeit teljes terjedelmében felülbírálta. A másodfokú bíróság az ügyben nyilvános ülést tartott a Be. 599. § (1) bekezdése értelmében. Az ítéltábla megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék minden részletre kiterjedő, alapos bizonyítási eljárást folytatott le a megismételt elsőfokú eljárásban, és a korábbi hatályon kívül helyező végzésben foglalt iránymutatások maradéktalanul megtartotta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a törvényszék a valóságnak megfelelő, helyes tényállást állapított meg, amelynek sem kiegészítésére, sem pontosítására nem volt szükség a másodfokú eljárásban. A törvényszék részletes bizonyítás eredményeként rögzítette a vádlottak egymáshoz való viszonyát és kapcsolatrendszerét, így azt is, hogy közreműködésük a bűncselekmény elkövetésében milyen mértékű volt, illetve az egyes terhelteknek milyen konkrét feladataik voltak, és az elkövetéskori aktuális tudattartalmuk mire terjedt ki.

A Fővárosi Törvényszék az ítéletének indokolásában részletesen számot adott azokról a bizonyítékokról, amelyek alapján a három vádlott bűnösségét megállapította. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, egybevetette, majd ezt követően mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást, amely a szükséges mértékben megalapozott, ezért a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlottak egymás tevékenységéről tudva közösen valósították meg a kábítószer-kereskedelem büntettét, hiszen a törvényi tényállás kimerítése kapcsán magatartásaik szervesen kiegészítették egymást, azok döntően egymásra épültek, és ez a szoros együttműködés - előre meghatározott és kiosztott szerepek szerint - a deliktum megvalósításának idején folyamatosan fennállt. A rendelkezésre álló bizonyítékok - házkutatás adatai, rendőri jelentések, szakértői vélemények, okirati bizonyítékok - alapján a vádlottak felmentésére nem volt ok, az észszerűen szóba sem kerülhetett.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakkal abban, hogy a tényállás kiegészítésére lenne szükség. Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás alapján a vádlottak magatartása egyértelműen nyomon követhető és büntetőjogilag értékelhető, hiszen abban minden olyan lényeges mozzanat, magatartási elem szerepel, amelyeket az elsőfokú bíróság a vád alapján fontosnak tartott rögzíteni, és amelyek alapján lehetősége volt a bűncselekmények alapvetően helyes anyagi jogi minősítésére.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének messzemenőig eleget tett, részletes és logikus indokát adta, hogy a vádlottak elkövetési magatartását illetően mely bizonyítékokat miért fogadott el, míg másokat milyen alapon vetett el. E körben szükséges kiemelni, hogy a vádlottak tagadásával szemben a tényállást a rendőri jelentésekre, a helyszíni szemlékről készült jegyzőkönyvekre, a fényképfelvételekre, a tanúvallomásokra és a szakértői véleményekre alapozva állapította meg.

A fentiek ismeretében a II. és III. r. vádlottak és védőik elsődlegesen felmentést célzó fellebbezései valójában a bizonyítékok törvényes és észszerű értékelését, mérlegelését támadják, amelyek megalapozott tényállás esetén értelemszerűen nem vezethettek eredményre.

A II. r. és a III. r. vádlottak védői a felmentésre irányuló fellebbezésük indokolásában elsősorban arra hivatkoztak, hogy a vádlottak elkövetéskori aktuális tudattartalmára vonatkozóan nem állt rendelkezésre az elsőfokú bíróság számára megfelelő mennyiségű bizonyíték, ezért a bűnösségük sem állapítható meg, különös tekintettel arra, hogy a kábítószer-kereskedelem valamennyi elkövetési magatartása szándékosságot, legalábbis eshetőleges szándékot kíván meg. Az elsőfokú bíróság az ítéletében az ítéletének tényállási részében rögzítette a vádlottaknak a bűncselekmény elkövetése során tanúsított szorosán együttműködő magatartásait, és ezt a megállapításait az ítéletének indokolási részében is megfelelően alátámasztotta. Az elsőfokú bíróság ítélete részletesen foglalkozik a bizonyítékok körében azokkal a tényekkel, amelyek alapján okszerűen és logikusan következtetett arra a törvényszék, hogy a II. r. és a III. r. vádlottak tisztában voltak azzal, hogy milyen anyagot csomagolnak és e tevékenységükkel bűncselekményt valósítanak meg. Kétségtelen tény, hogy a társtettesi elkövetésben és a bűncselekmény végrehajtásában kiemelkedő és vezető szerepet egyértelműen az I. r. vádlott játszott, azonban a II. és III. r. vádlottak minden lényeges körülményről tudtak. A II. r. és a III. r. vádlott a kábítószer, valamint az új pszichoaktív anyagok elosztásában, porciózásában, csomagolásában, postázásában és egyáltalán a vevőkhöz való eljuttatásában hosszabb időn keresztül aktívan részt vettek és értelemszerűen azt is tapasztalták, hogy ebből milyen jelentős mennyiségű pénzbevételük származik. Ismert volt előttük az irodának használt lakás bérletének körülménye is, maguk is részt vállaltak az iroda működésében, fenntartásában, továbbá magatartásuk - az I. r. vádlottéhoz hasonlóan - szükségszerűen magában hordozta az ilyen cselekményeknél elengedhetetlen konspiratív elemeket is. Ilyen körülmények között a vádlottak felmentése szóban sem kerülhetett, hiszen a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű és logikus mérlegelése eredményeként helyes következtetést vont az elsőfokú bíróság mindhárom vádlott bűnösségére és döntően helyesen minősítette a vádlottak által elkövetett bűncselekményeket is.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakkal ellentétben ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla az I. r. vádlott esetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlottal szemben a hatályos Btk. alkalmazása az enyhébb, mert az kedvezőbb elbírálást eredményez a terhelt számára. Igaz ugyan, hogy az elkövetéskor hatályos anyagi rendelkezések értelmében az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés megítélése a három éves büntetési felső határ, valamint amiatt, hogy nem voltak mennyisége határok, elvileg kedvezőbb volt, ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül az, hogy az I. r. vádlott bűnösségét egy olyan másik bűncselekményben is megállapította a törvényszék, amely miatt életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását is lehetővé teszi a törvény. Ebből a szempontból mind az 1978. évi IV. törvény, mind pedig a Btk. azonos rendelkezéseket tartalmaz, azonban a Btk. feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezései kedvezőbbek, mint az 1978. évi IV. törvényben írtak. Erre figyelemmel az ítéltábla az I. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények elbírálásakor a hatályos Btk. rendelkezéseit alkalmazta és az I. r. vádlott bűnösségét a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószerrel visszaélés büntettének, valamint a Btk. 184. § (1) bekezdés IV. fordulatában megfogalmazott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettének minősítette.

A fentiekben már utalt rá az ítéletábra, hogy a feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb szabályozása miatt összességében a hatályos Btk. enged kedvezőbb elbírálást, ezért azt is megállapította a másodfokú bíróság, hogy az I. r. vádlott a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetésből annak kétharmad részének kitöltését követően napon bocsátható feltételes szabadságra a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

A II. r. és a III. r. vádlottak tekintetében helyesen alkalmazta a Fővárosi Törvényszék az elkövetéskori Btk-t, így annak megváltoztatására nem volt szükség és lehetőség sem.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a vádlottak javára szóló enyhítő, illetőleg a terhükre értékelendő súlyosító körülményeket, és azokat a valóságos súlyuknak megfelelően értékelte, amikor az I. r. vádlottal szemben 8 év fegyházbüntetést és 9 év közügyektől eltiltást szabott ki. Az I. r. vádlott magatartása és cselekvése kiemelkedik a társtettesi elkövetésből abból a szempontból, hogy a bűncselekmény végrehajtása során ő töltötte be a szervező és vezető szerepet, és az egyébként is jelentős tárgyi súlyú és társadalomra veszélyes bűncselekmény megvalósításához olyan meglehetősen fondorlatos - a lebukás veszélyét minimalizáló - internetes elkövetési magatartást, kereskedést fejlesztett ki, amely a cselekmény társadalomra veszélyes és káros jellegét még tovább fokozta azáltal, hogy lehetőséget teremtett a hosszú időn át tartó tevékenység folytatására. Ezt a magatartást helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, amikor hosszú tartamú szabadságvesztésre ítélte az I.r. vádlottat, természetesen nem szem elől tévesztve a kábítószer és az új pszichoaktív anyagok mennyiségét sem.

A fentiekől eltérően más a helyzet a II. r. és a III. r. vádlottak esetében. Az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított, és ekként a másodfokú eljárásban is irányadó történeti tényállás szerint a II. r. vádlott - bizonyíthatóan - bűnössége kizárólag új pszichoaktív anyaggal való visszaélés büntetében volt megállapítható. a III. r. vádlott a kábítószerrel visszaélés büntetében is részt vett, azonban nem olyan mértékben és nem olyan mennyiségre, mint az I.r. vádlott, és magatartása sem volt olyan jellegű, amely az I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetéshez hasonló mértékű joghátrány alkalmazását tette volna indokolttá.

A korábban kifejtettek értelmében a felmentést célzó védelmi fellebbezések e két vádlott tekintetében sem vezethettek eredményre, azonban a jogorvoslati kérelmek az enyhítést célzó részükben megalapozottak voltak. A bűncselekmények elkövetése óta eltelt hosszú időre, a vádlottaknak az azóta folytatott törvényszéki életmódjára figyelemmel a másodfokú bíróság lehetőséget látott a kiszabott büntetések enyhítésére akként, hogy a próbaidő tartamát mindkét vádlott esetében rövidebb időtartamban állapította meg. Az ítéletábra álláspontja szerint a esetében a kettő év, míg a III. r. vádlott esetében a három év próbaidő elegendő visszatartó erőt jelent az újabb bűncselekmény elkövetésétől, különös tekintettel arra, hogy mindkét vádlott indokolatlanul hosszú ideig, önhibáján kívül állt büntető eljárás hatálya alatt.

Az 1978. évi IV. törvény 104. § (1) bekezdése értelmében a bíróság előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha a szabadságvesztés végrehajtását a 89. § alapján felfüggeszti és az elítélt a mentesítésre érdemes. a II.r. vádlott védője indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat részesítse előzetes mentesítésben, tekintettel arra, hogy családalapítás előtt áll, és az állami támogatás igénybeviteléhez tiszta erkölcsi bizonyítványra van szüksége.

A jogszabály szerint felfüggesztett szabadságvesztés esetén az előzetes mentesítés akkor adható meg, ha arra a vádlott érdemes. Az érdemesség elbírálását a bírói gyakorlat meglehetősen szigorú

szempontokhoz és feltételekhez köti. Az érdemesség minden esetben valamilyen különösen nyomós érveléssel támasztható alá, illetőleg olyan vádlott részéről végzett társadalmilag kiemelkedő és rendkívül hasznos tevékenységet feltételez, amely valóban érdemessé teszi őt az előzetes mentesítésre. Ilyen tevékenységet, illetve körülményt nem talált az ítélőtábla a II.r. vádlottnál, ezért az előzetes mentesítésre vonatkozó védelmi indítványoknak nem adott helyt, és mellőzte ennek alkalmazását.

Osztotta az ítélőtábla a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakat az elkobzás tekintetében. Az elsőfokú bíróság a Budapest ... szám alatti lakásban fellelt és lefoglalt pénzüsszeg tekintetében nem az egészre rendelte el a vagyoneklobzást, amelyet azzal indokolt, hogy az nem hozható összefüggésbe a vád tárgyává tett cselekményekkel. Helyesen érvelt a fellebbviteli főügyészség, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kábítószer-kereskedelem rendszerint nem alkalmi jellegű, hanem tartós, folyamatos tevékenység és a vagyoneklobzásnak nem csupán a lelepleződést eredményező ügyletek révén szerzett nyereség elvonására kell szorítkoznia, hanem el kell vonnia azt a teljes vagyont, amivel az elkövető a kereskedelem teljes időszaka alatt gazdagodott. A vagyoneklobzás lényege a bűncselekmény elkövetése előtti vagyoni helyzet visszaállítása, azaz az eredeti állapot megteremtése. A ... lakásban tartott szemlén rögzítettek szerint - amit a lakás irodaként történő használata tekintetében az I. r. vádlott vallomása is megerősített - a lakás nappaliját irodának rendezték be, és ott bonyolították a kábítószer-kereskedelem céljából létrehozott vállalkozások, cégek ügyeit. Itt találták meg az E. Ltd.-vel kapcsolatos iratokat, a G. utánvételi tömbjét, SIM kártyákat és nem utolsósorban találtak a helyszínen olyan kábítószereseket és új pszichoaktív anyagokat is, amelyekkel a vádlottak a vádbeli időszakban kereskedtek. A fentiekben túlmenően a házkutatás során a nyomozóhatóság tagjai felleltek a kábítószer csomagolásához szükséges eszközöket, így három darab fóliahegesztőt, digitális mérleget, és nem utolsósorban műanyag tasakokat is, amelyek kivétel nélkül a kábítószer-kereskedelem elengedhetetlenül szükséges eszközei, kellékei. Figyelemmel arra, hogy még a vádlotti vallomások szerint is a cégek irodájaként funkcionált a lakás, ezért tévesen vont következtetést arra az elsőfokú bíróság, hogy az irodaként funkcionáló lakásban lefoglalt pénz nem hozható összefüggésbe a kábítószer-kereskedelemmel. A fentiekben túlmenően az elsőfokú bíróság által adott indokolás kijavítása mellett szükséges rögzíteni azt is, hogy a bizonyítékok alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vádlottak által működtetett vállalkozás csakis és kizárólag a kábítószer-kereskedelem bonyolítására, a kábítószeresek és az új pszichoaktív anyagok forgalmazására jött létre, amely egyértelművé teszi a vagyoneklobzás alkalmazását.

A Btk. 74. § (1) bekezdés c) pontja értelmében vagyoneklobzást kell elrendelni arra a vagyonra, amelyet a kábítószer-kereskedelem elkövetője a bűncselekmény elkövetésének ideje alatt szerzett. Az idézett törvényhely (4) bekezdés b) pontja értelmében az ellenkező bizonyításáig vagyoneklobzás alá eső vagyonnak kell tekinteni az (1) bekezdés c) pontja esetében a kábítószer forgalomba hozatalának, illetve az azzal való kereskedelem ideje alatt szerzett valamennyi vagyont. Az idézett anyagi jogi rendelkezés meglehetősen szigorúan szabályozza a kábítószer-kereskedelem ideje alatt szerzett vagyonra vonatkozó vagyoneklobzási szabályokat. E szerint megdönthető törvényi vélelmet állít fel arra vonatkozóan, hogy a kábítószerrel visszaélés büntetnének elkövetési ideje alatt szerzett vagyont bűncselekményből származó vagyonnak kell tekinteti fő szabályként. A vélelem megdönthető, azaz az ellenkezőjét kell bizonyítani, másként fogalmazva a bizonyítási teher e tekintetben megfordul, és a vádlottat terheli annak bizonyítása, hogy nem a bűncselekményből származik a vagyon, még annak ellenére sem, hogy azt a bűncselekmény elkövetésének ideje alatt szerezte. Jelen ügyben ilyen bizonyítás nem folyt, ilyen bizonyíték nem merült fel, ezért a törvényben rögzített vélelemnek megfelelően a másodfokú bíróság az irodaként működő lakásban

lefoglalt több mint 10.000.000.- forintra és 88.- amerikai dollárra a fentebb hivatkozott anyagi jogi rendelkezések felhívása mellett vagyonekhozást rendelt el.

Az elsőfokú bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat az 1998. évi XIX. törvény 338. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte a bűnügyi költség viselésére, amelyet azzal indokolt, hogy a vádlottak a bűncselekményeket bünszövetségben és társtettesként követték el, ezért az egyes költségelemek nem voltak elkülöníthetőek. Ez alól mindössze a vádlottak kapcsán végzett toxikológiai szakértői vizsgálatok jelentettek kivételt, amelyeknek költségeit az elsőfokú bíróság külön-külön terhelte az egyes vádlottakra.

A 2018. év július hó 1. napjától hatályos 2017. évi XC. törvény (Be.) 574. § (4) bekezdése értelmében a bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön kötelezi a bűnügyi költség viselésére. Ha a bűnügyi költség vagy annak meghatározott része a bűnösnek kimondott vádlottak szerint nem különíthető el, a bíróság a vádlottakat egyetemlegesen kötelezi a bűnügyi költség viselésére.

Az idézett törvényi rendelkezésből megállapítható - a korábbi eljárásjogi törvény rendelkezéseivel egyezően -, hogy a hatályos Be. is fő szabályként úgy rendelkezik, hogy a bűnügyi költség megfizetésére a vádlottakat külön-külön kell kötelezni. Az egyetemleges kötelezés csak akkor kerülhet előtérbe, ha a bűnügyi költség nem különíthető el. Önmagában az a körülmény, hogy a vádlottak a bűncselekményt bünszövetségben és társtettesként valósították meg, még nem jelenti azt, hogy a bűnügyi költség közöttük arányosan nem lenne megosztható, ezért azt szükségképpen egyetemlegesen kell viselniük. Sem a társtettesi elkövetői alakzat, sem a bünszövetség nem ad okot a bűnügyi költség megfizetésére való egyetemleges kötelezésre, hiszen az elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatban felmerült költségek valamennyi vádlott magatartásával összefüggésben merültek fel, ezért azok értelemszerűen arányosan meg is oszthatók. A Be. rendelkezései pedig elsősorban a vádlottankénti megosztást tartják szem előtt, amelyhez képest az egyetemleges kötelezés mindig kiegészítő szabályként élt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nincs olyan körülmény, amely az eljárás során felmerült bűnügyi költség vonatkozásában az egyetemleges kötelezést indokolná, ezért az ítélet tábla a törvényszék bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést akként változtatta meg, hogy a bűnügyi költséget a vádlottak között arányosan osztotta el, és annak megfizetésére a terhelteket külön-külön kötelezte.

A törvényi rendelkezéseken túlmenően olyan célszerűségi szempont is felmerült, hogy - mivel az egyetemlegesség azt jelenti, hogy mindegyik vádlott tartozik az egészszel, de csak egyszer, és amennyiben valamelyik vádlott megfizeti az egészet, a többi terhelt is szabadul e kötelezettség alól - e megoldás a nem fizető vádlott javára nem indokolt. Összefoglalva tehát a bűnügyi költség megfizetésére történő vádlottankénti külön-külön kötelezés egyfelől törvényi főszabály, másfelől célszerűségi szempont is, ezért ennek megfelelően rendelkezett a másodfokú bíróság.

A kifejtettek értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a vádlottakkal szemben megváltoztatta, míg az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit mindhármuk tekintetében a Be. 605. § (1) bekezdésében írtak alapján helybenhagyta.

Budapest, 2019. év február hó 28. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. . Németh Nándor s.k.. Lőrinczy Attila István s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék 8.B.218/2017/69. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.258/2018/19. számú ítéletében írt változtatásokkal az I. r., a II.r. és a III.r. vádlott tekintetében a 2019. év február hó 28. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. év február hó 28. napján

dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke